

Programma 2022 - 2026

**Kernachtig Wijchen voor Alverna, Balgoij, Batenburg, Bergharen,
Hernen, Leur, Niftrik, Woezik en Wijchen**

onafhankelijk & vertrouwd

Onze kandidaten

1	Geert Gerrits	26	Nejdet Dağdaş
2	Twan van Bronkhorst	27	Wouter van den Boogaard
3	Renate Loermans	28	Ron Straten
4	Martijn Verharen	29	Joyce Hendriks
5	Tim Klinkhamer	30	Joost van Heumen
6	Helga Janssen	31	Rens van Stippent
7	Rob Albersnagel	32	Koen Willemsen
8	Henk-Jan Grobbe	33	Rudie van Haren
9	Saskia Eijkemans	34	Anton de Kleijn
10	Jan Evers	35	Herman Wagter
11	Joost Kersten	36	Frank Jansen
12	Annemarie Driessen	37	Joop Driessen
13	Bram van Bronkhorst	38	Harjet Robben-Willems
14	Twan van Stippent	39	Marien Kuipers-Jansen
15	Geert Heinen	40	Johan Reijers
16	Erich van der Velden	41	Gydo Hendriks
17	Enzo Cassaro	42	Geert van Rodijnen
18	Edwin Sengers	43	Odette Delhij
19	Henk Sanders	44	Ton Willems
20	Jan Tap	45	Ric de Kleijn
21	Daniella Krijt	46	Rob Jeurissen
22	Pieter Derks	47	Willem Pijnappel
23	Cees Hilckmann	48	Kees Westrik
24	Ria Jansen-Vullers	49	Albert Toorn
25	Gijs van Dijk	50	Paul Loermans

**Wij zetten ons graag in
voor jou!**

Deze foto is corona-veilig gemaakt

Verkiezingsprogramma 2022 – 2026

Thema	bladzijde
1. Wonen en bouwen	6
2. Leefbaarheid	9
3. Werk en sociaal beleid	11
4. Duurzaamheid en klimaat	13
5. Verenigingen, recreatie en sport	15
6. Zorg en gezondheid	17
7. Onderwijs	18
8. Cultuur, kunst, historie en toerisme	19
9. Buitenruimte en groen	21
10. Bereikbaarheid en verkeer	23
11. Buitengebied	25
12. Economie en ondernemen	26
13. Veiligheid	28
14. Regionale samenwerking	29
15. Financiën	30

WIJ ZIJN KERNACHTIG WIJCHEN

... een **onafhankelijke** lokale partij. Wij hebben onze wortels diep in de samenleving van Wijchen en de kernen. De partij is niet gebonden aan landelijke politieke partijen, groepen of geloof. De leden van Kernachtig Wijchen zijn een **afspiegeling** van onze samenleving met verschillende sociale achtergronden. Kernachtig Wijchen geeft haar **eigen kleur** aan de gemeente.

Kernachtig Wijchen neemt **verantwoordelijkheid** en gaat voor echte **oplossingen**. Leden van Kernachtig Wijchen zijn dichtbij en aanspreekbaar. Wij **luisteren** aan de keukentafel naar wat onze inwoners echt bezighoudt. Wij denken mee en geven altijd antwoord.

Bij ieder belangrijk onderwerp organiseren we een denktank, waarbij de lokale samenleving onze adviseur is. Samen zoeken wij voor elk probleem naar oplossingen, ideeën en **denken we vooruit**. Kernachtig Wijchen is een teamspeler in de gemeente en in de regio.

Wat ons verbindt?

Mensen in Alverna, Balgoij, Batenburg, Bergharen, Hernen, Leur, Niftrik, Woezik en Wijchen

Onze belangrijkste pijlers

- ✓ THUIS VOELEN
- ✓ SAMEN DOEN
- ✓ DORPS EN GROEN
- ✓ SOCIAAL EN BETROKKEN
- ✓ DOORDACHT DUURZAAM
- ✓ BLIK VOORUIT

fijn wonen, leven en werken
vrijwilligers dragen Wijchen
dorpse karakter en groene ruimte koesteren
zwakkeren mogen niet afhaken
stap voor stap naar een duurzame wereld
stabiele koers, krachtig en financieel gezond

Aanmelden onze denktank?

Dat kan eenvoudig via
info@kernachtigwijchen.nl

KERNACHTIG WIJCHEN KIEST VOOR ...

... een fijne samenleving **dichtbij**, in een wereld die globaliseert. Door alle media is de hele wereld binnen handbereik. Er komt steeds meer informatie op ons af. Mensen ervaren soms minder binding.

Kernachtig Wijchen heeft haar ogen open voor de wereld om haar heen, maar **richt zich op de lokale samenleving**. Want samenleven doe je lokaal, met je burens in de straat, samen in de wijk en het dorp, op school en bij je sportvereniging.

De **kracht zit lokaal**. Samen zijn wij de gemeente. Betrokken inwoners en vrijwilligers dragen Wijchen en de kernen, samen met professionals. Samen zijn we verantwoordelijk voor een succesvolle samenleving waar iedereen zich **thuis voelt**.

KERNACHTIG WIJCHEN WERKT ...

...als **samenwerkingspartner** in de gemeenteraad en het College. Kernachtig Wijchen heeft sinds de oprichting in 2010 een grote bijdrage geleverd aan de koers van onze gemeente. Een grote partij maakt krachtig besturen mogelijk. **Goed besturen doe je altijd samen** in een coalitie, samen met andere partijen!

Aan de hand van vijftien thema's laten we je zien dat een groot deel van ons vorige programma is gerealiseerd. Ook lees je wat onze plannen en ideeën zijn voor de toekomst. Lees je mee?

CORONA

De coronapandemie heeft grote impact op onze lokale samenleving. Allereerst is er natuurlijk het persoonlijk leed dat velen heeft getroffen en nog steeds treft. Daarnaast ondervinden ondernemers, organisaties en verenigingen de gevolgen van alle maatregelen en beperkingen. Wij vinden het van groot belang dat we zorg hebben voor elkaar, **naar elkaar blijven omkijken**, meedenken en helpen waar mogelijk. Kernachtig Wijchen is bereikbaar en aanspreekbaar! Ons programma is gebaseerd op de wereld zoals we die nu kennen. Wij blijven optimistisch en hebben vertrouwen in de toekomst.

Wij kiezen voor:

- een fijne samenleving dichtbij – de kracht zit in je directe omgeving;
- dorp, wijk, buurt en straat – daar gebeurt het, niet in Den Haag of op het gemeentehuis;
- je thuis voelen in een dorp met een eigen karakter en kwaliteiten;
- maatwerkoplossingen in plaats van algemene oplossingen;
- gezond verstand in plaats van vastgeroeste patronen;
- openstaan voor ideeën uit de samenleving, geen voorgedrukte plannen vanuit een kantoor;
- een gemeente die helpt in een faciliterende of uitvoerende rol;
- een gemeente die uitgaat van 'Ja, mits' in plaats van 'Nee, tenzij';
- een gemeente die er is voor haar inwoners en niet andersom.

Wij wensen je veel leesplezier ... en ga stemmen op 14, 15 of 16 maart!

1. Wonen en bouwen

Kernachtig Wijchen heeft zich afgelopen periode ingezet voor extra woningen, voor versnelling van de woningbouw en vooral voor voldoende betaalbare woningen, woningen voor starters en senioren. Kernachtig Wijchen wil dat iedereen kansen krijgt en zich thuis voelt in Wijchen of in één van de acht kernen.

Speerpunten

- Zeker 3000 extra woningen, versnellen waar mogelijk
- Ook bouwen in kernen
- Betaalbare woningen die betaalbaar blijven
- 450 sociale huurwoningen erbij
- Zorg-voor-elkaar-woning
- Kwaliteit voorop, gevarieerde wijken
- Meer kansen voor jongeren en starters
- Woningen op maat voor senioren
- Wonen met zorg dichtbij
- Met een beperking midden in samenleving
- Woningen delen en splitsen
- Terughoudend met bouwen in buitengebied
- Lokale doorstromers krijgen voorrang
- Thuis voelen

Dit hebben we bereikt

Ruim 750 woningen erbij

Na de crisis in 2015 zijn er ruim 750 nieuwe woningen bijgebouwd. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de woonbehoeften zijn verschillende typen woningen gebouwd in verschillende prijsklassen. Het gaat vooral om woningen waar nu een tekort aan is. Locaties waar onder andere is gebouwd zijn: Huurlingsedam, Tuin van Woezik, centrum, Hof van de Elst en Hoge Rot in Hernen. De CPO's (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) in Bergharen en Woezik zijn inmiddels in uitvoering, net als vele kleinschalige woningbouwinitiatieven, met name in de kernen.

Versnelling ingezet

In 2020 hebben wij afspraken gemaakt over versnelling van de bouwopgave met omliggende gemeenten en de provincie. Kernachtig Wijchen heeft ingestemd met extra bouwlocaties zoals Huurlingsedam fase 3 en Wijchen-West om te versnellen. Tegelijk hebben we budget beschikbaar gesteld voor extra medewerkers om het tempo te verhogen.

Kans vergroot

Boven op de regionale afspraken heeft Kernachtig Wijchen zich met succes sterk gemaakt voor nog eens 870 extra woningen. Daarmee vergroten we kansen voor mensen die graag in onze gemeente willen blijven wonen of hier willen gaan wonen. Huurlingsedam en Wijchen-West kunnen nu geheel worden gebouwd.

Woningbouw de kernen weer op gang

Na jaren van stilstand komt de woningbouw in alle kernen van onze gemeente weer volop van de grond. Inmiddels zijn er concrete plannen voor ruim 250 extra woningen in de kernen. Een aantal is inmiddels al in uitvoering of opgeleverd. Kernachtig Wijchen vindt extra woningbouw in de kernen erg belangrijk voor behoud van de leefbaarheid. Daarom hebben wij deze initiatieven steeds gesteund.

Subsidies binnen

Vanuit het college heeft Kernachtig Wijchen een subsidie van een half miljoen subsidie weten binnen te halen voor het plan Tussen kasteel en Wijchens Meer en een eerste bijdrage voor Hart van Zuid.

Meer kansen voor jong en oud

Wij hebben initiatieven gesteund zoals het Molenhuis voor jongeren, de CPO's voor starters in Bergharen en Balgoij, de Antoniuschool in Alverna voor starters en senioren, de Weegbree en Meidoornstraat met appartementen voor senioren. Een mooi plan is ook het Wooninitiatief Wijchen aan de Kasteellaan voor dertien jongeren met een beperking.

450 sociale huurwoningen erbij

Met woningcorporatie Talis is een convenant gesloten om 450 nieuwe sociale woningen te bouwen in de periode tot 2030.

Kleinschalige initiatieven

Kernachtig Wijchen heeft zich sterk gemaakt voor kleinschalige particuliere woningbouw. Inmiddels zijn er ruim honderd succesvolle initiatieven, vooral in de kleine kernen. Een deel van deze woningen is inmiddels in aanbouw. Kernachtig Wijchen heeft ook aangedrongen op verdere verbetering en vereenvoudiging van de uitvoeringsregeling.

Starterslening

Op initiatief van Kernachtig Wijchen is de succesvolle starterslening ingevoerd en verlengd. Inmiddels zijn er al ruim 120 leningen verstrekt. Ook hebben we ingestemd met de toevoeging van vrijkomende corporatiewoningen aan de voorwaarden voor de lening. Starters en jongeren hebben daardoor nog meer kans op een koopwoning gekregen.

Vergunning eenvoudiger

Bouwen in woonwijken kan nu bijna zonder beperkingen vanuit welstand. Kernachtig Wijchen heeft ingestemd met eenvoudigere regels. Daarbij blijven we zuinig op onze parels, historische locaties en beschermde dorpsgezichten.

Dit willen we doen

Woningen bouwen

Kernachtig Wijchen wil bouwkranten zien. De komende jaren moeten er zeker 3000 nieuwe woningen bijkomen. De nood is

hoog, dus realisatie van plannen krijgt voorrang op nieuwe plannen maken. Naast de grotere projecten als Wijchen-West, Huurlingsedam en Kraanvogel, Tussen kasteel en Wijchen Meer en Hart van Zuid, dragen ook kleinere plannen, CPO's en particuliere initiatieven bij aan het realiseren van de bouwopgave.

Bouwen in de kernen

Voor behoud van vitale en leefbare kernen zijn ook nieuwe woningen nodig. Wij zijn voor geleidelijke groei met ruimte voor doorstroom en nieuwe instroom. We willen geen grote nieuwbouwwijken tegen een kleine kern aanbouwen. Het dorp moet een dorp blijven met z'n specifieke karakter en kwaliteiten. De komende jaren mogen er wat ons betreft zeker 300 woningen bijkomen in de kernen via kleinschalige plannen. CPO's en particuliere initiatieven zijn volgens ons een succesvolle aanpak.

Betaalbaar blijft betaalbaar

Betaalbare woningen bouwen is hard nodig, zowel koop- als huurwoningen. Wij maken ons zorgen over prijsopdrijving op de oververhitte woningmarkt, waardoor woningen onbereikbaar worden voor de doelgroep. Kernachtig Wijchen wil dat alle

mogelijkheden worden ingezet om betaalbare woningen betaalbaar te houden.

Zorg-voor-elkaar-woning

Naar elkaar omkijken, zorgen voor je naasten en tegengaan van eenzaamheid zijn voor Kernachtig Wijchen belangrijke waarden. Daarom willen wij de regels voor mantelzorgwoningen verruimen tot een 'Zorg-voor-elkaar-woning'. Ook zonder acute behoefte aan mantelzorg, mag wat ons betreft een bijgebouw voor bepaalde tijd worden gebruikt als woning. Kinderen en ouders die op leeftijd raken kunnen naar elkaar omkijken en echte mantelzorg gaan bieden zodra dat nodig is. Naast het tegengaan van eenzaamheid, biedt de Zorg-voor-elkaar-woning ook meerwaarde doordat mantelzorg al is geregeld voordat er acute behoefte is. Bovendien draagt het bij aan het oplossen van het woningtekort.

Kwaliteit voorop

De kwaliteit van woningen en wijken blijft wat ons betreft voorop staan. Wij steunen plannen die bijdragen aan het behouden of versterken van de dorps woon- en leefkwaliteit. Daarbij passen geen torenflats.

Gevarieerde wijken, dorps kwaliteit

Woonkwaliteit gaat voor snelheid. Wij blijven inzetten op wijken en buurten met een dorps karakter en bijbehorende woon- en leefkwaliteit. Een nieuwe wijk moet ook over 25 jaar nog een fijne en leefbare wijk zijn. Gevarieerde wijken dragen bij aan een sterk sociaal-maatschappelijk netwerk. Dat betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen door elkaar en ook voldoende groene ruimte en speelvoorzieningen voor de jeugd. Inwoners mogen meedenken over nieuwe straatnamen.

Meer woningen voor jongeren

Jongeren houden Wijchen jong. We moeten aantrekkelijk blijven voor jongeren, voor de volgende generaties. Naast een levendig centrum en goede bereikbaarheid is voldoende woonruimte, op maat en betaalbaar, het allerbelangrijkst. Kernachtig Wijchen blijft zich hiervoor inzetten. Wij willen dat jongeren prettig kunnen wonen en zich thuis voelen in Wijchen of in één van de kernen.

Wonen op maat voor senioren

Wijchen vergrijst de komende decennia volop. De woonbehoefte van senioren is

divers. Niet iedereen kan of wil in een appartement in het centrum wonen. Nabijheid van zorg en voorzieningen zijn belangrijke factoren, net als nabijheid van een sociaal netwerk. Kernachtig Wijchen steunt initiatieven die zorgen voor aanvulling en verbetering van de bestaande woningvoorraad voor senioren en ouderen. Wij denken daarbij ook aan nieuwe woon- met zorgconcepten zoals woonhofjes.

Wonen met zorg

Kernachtig Wijchen wil mensen met een zorgbehoefte zoveel mogelijk de kans bieden om in onze gemeente te wonen. Naast de voorzieningen in Wijchen-Noord steunen wij de realisatie van zorgappartementen in Alverna en Wijchen-Zuid. Voor de kernen zoeken wij maatwerkoplossingen.

Wonen met een beperking

Een mooi succes vinden wij het door ouders genomen Wooninitiatief Wijchen. Hierbij gaan dertien jongeren met een (meervoudige) beperking samen in één huis wonen, dichtbij het centrum. De gemeente heeft dit plan, waarbij ook woningcorporatie Talis is betrokken, gesteund. Initiatieven die zorgen dat mensen met een beperking beter kunnen meedoen in onze samenleving, mogen op steun van Kernachtig Wijchen rekenen.

Delen en splitsen

De behoefte aan kleine woningen neemt nog steeds toe. In de kernen staan soms grote woningen die best door meer dan één huishouden bewoond kunnen worden. Ook kunnen woningen mogelijk gedeeld worden in onzelfstandige woningen. Wij willen de mogelijkheden van delen en splitsen verder

verkennen en waar nodig de regels vereenvoudigen.

Bouwen in buitengebied

Wij zijn terughoudend met bouwen in het buitengebied. Boeren die stoppen of het bedrijf gaan overdragen willen we perspectief bieden. Leegstand en verval willen we tegengaan door het stimuleren van sloop of hergebruik met passende functies.

Tijdelijk wonen voor tijdelijke behoefte

We willen oplossingen in kaart brengen voor mensen die tijdelijke woonruimte nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege werk of als gevolg van moeilijke levensgebeurtenissen. Gedacht wordt aan woonruimte met tijdelijke huurcontracten.

Doorstroming

Wij willen de mogelijkheid verkennen om mensen die graag in Wijchen willen blijven wonen, voorrang te bieden ten opzichte van instromers van buiten de regio. Natuurlijk zetten we geen hek om Wijchen.

2. Leefbaarheid

Leefbaarheid draagt bij aan thuisgevoel. In de dorpskernen gaat het om andere zaken dan in de wijken en buurten van de kern Wijchen. Aan- of afwezigheid van een school, winkel, ontmoetingsplaats, sport- of zorgvoorziening heeft vaak forse invloed op de leefbaarheid in de kernen. In de wijken en buurten ligt het accent vaker op openbare ruimte, ontmoeten en veiligheid. Investeren in leefbaarheid vraagt dus om maatwerk.

Speerpunten

- Oude wijken, nieuwe kansen
- Leefbare kernen: aan de slag met dorpsontwikkelingsplannen
- Hart van Zuid is vliegwiel voor Wijchen-Zuid
- Doorpakken met TKWM en Kraanvogelgebied
- Beter ontmoeten, levendige pleinen
- Kansen voor dorpsondersteuners
- Springlevend voor jongeren
- Jongeren maken Wijchen
- Zuinig op dorps karakter en identiteit

Dit hebben we bereikt

Multifunctionele accommodatie Batenburg

Kernachtig Wijchen is trots op de realisatie van de multifunctionele accommodatie (MFA) voor Batenburg. Deze voorziening van en voor alle Batenburgers biedt gezamenlijk onderdak aan de school, het gemeenschapshuis en de voetbalclub Batavia.

Buurtfonds

Het innovatiefonds voor buurtinitiatieven 'buurtfonds' is op initiatief van Kernachtig Wijchen met succes ingevoerd. Wij willen hiermee doorgaan.

Schonere wijken

Kernachtig Wijchen heeft met succes extra geld vrijgemaakt om het onderhoud in de wijken op een hoger niveau te brengen met minder zwerfafval en meer kwaliteit van het groen. Schoon en veilig gaan hand in hand. Niet alleen op straat, ook op eigen terrein. We spreken inwoners zelf ook aan.

Wijchen-Zuid

Het plan van aanpak 'Toekomst Hart van Zuid' heeft onze steun gekregen. Met Hart van Zuid wordt stap voor stap ingezet op een toekomstbestendige wijk in Wijchen-Zuid, waar het ook over 25 jaar nog aangenaam leven en wonen is voor de bijna 10.000 inwoners. Een deel van de plannen richt zich op een bruisend en vitaal voorzieningshart. Een ander deel van de plannen op de omliggende wijken, de mensen, het groen, het wonen en duurzaamheid. Kernachtig Wijchen wil van Hart van Zuid een succes maken voor de inwoners.

Dorpsondersteuners

In Bergharen en Hernen en Leur zijn we gestart met dorpsondersteuners die inwoners helpen om goed mee te kunnen doen in de samenleving. Als dit succesvol is, willen we het initiatief uitbreiden naar andere kernen en wijken.

Hulp aan wijkcentra

Wijkcentra en dorpshuizen worden gerund door vrijwilligers. Kernachtig Wijchen heeft zich sterk gemaakt voor ondersteuning van ingewikkelde en tijdrovende taken van deze vrijwilligers. Onder andere door samenwerking op het gebied van gebouwbeheer en -onderhoud te intensiveren. Waar nodig zetten we verdere stappen en leveren we maatwerk.

Jong geleerd

Het initiatief Beestenbende, waarbij inmiddels zo'n 350 kinderen zich inzetten voor een schone openbare ruimte, is succesvol. Kernachtig Wijchen ondersteunt dit soort initiatieven van harte.

Dit willen wij doen

Oude wijken, nieuwe kansen

Kernachtig Wijchen wil investeren in oudere wijken en buurten. Wij zien kansen voor verbetering van openbare ruimte en voor meer variatie in de beschikbare huur- en koopwoningen (woningvoorraad). De oprichting van een fonds om woonopgaven in bestaande wijken te financieren kan op onze steun rekenen. Het fonds kan worden gevoed met opbrengsten uit de grotere nieuwbouwprojecten. Dus door verbinding van nieuwbouw met woonopgaven in bestaande wijken willen we werk met werk maken!

Leefbare kernen

Het behouden en versterken van de leefbaarheid in de kernen staat bij Kernachtig Wijchen hoog in het vaandel. Goede initiatieven uit de kernen mogen rekenen op onze steun. We willen blijven investeren in voorzieningen voor onderwijs, spelen, sport en zorg dichtbij.

Ontmoeten

Elkaar ontmoeten is het fundament voor een leefbare samenleving. Voor jong en oud. Het draagt bij aan saamhorigheid, meer begrip en het voorkomen van

eenzaamheid. Wij willen hier aan bijdragen door een buitenruimte vol betekenis, met levendige en gezellige pleinen, aantrekkelijk en veilig. Bijvoorbeeld het marktplein, 't Pleintje in de Valendries, Hart van Zuid en de pleinen bij Tussen Kasteel en Wijchens Meer en de dorpspleinen in de kernen.

Hart van Zuid

Kernachtig Wijchen wil starten met de opknop van het voorzieningshart naar een bruisend en toekomstbestendig hart van en voor Wijchen-Zuid. Wij zien deze stap als een vliegwiel voor verdere verbeteringen in de omliggende wijken. We hechten veel waarde aan de kwaliteit van de plannen: aantrekkelijke functies, voldoende groen en ruimte, ontmoeten en een dorpsleefkwaliteit zijn belangrijke waarden. Ook betrokkenheid van inwoners bij de uitwerking van de plannen vinden wij belangrijk.

Tussen kasteel en Wijchens Meer

De gebiedsontwikkeling Tussen kasteel en Wijchen Meer vormt een belangrijke kwaliteitsimpuls voor ons centrum. Het verbinden van de beide parels met de markt en de rest van het centrum draagt bij aan een vitaal, toekomstbestendig en leefbaar centrum. Wij staan voor de gekozen ambities en willen doorpakken met de realisatie. Wonen in het centrum van Wijchen is gewild en zorgt voor meer levendigheid. Goede afstemming van de plannen met omwonenden, ondernemers en andere belanghebbenden vinden wij van groot belang. Uiteindelijk willen we een plan waar heel Wijchen blij van wordt.

Aan de slag met DOP

We zijn twee nieuwe leefbaarheidsgroepen rijker: de Valendries en dorpsraad Alverna. Samen met de leefbaarheidsgroepen en inwoners wil Kernachtig Wijchen verder met ideeën en plannen uit de opgestelde dorpsontwikkelingsplannen. Initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid kunnen rekenen op onze steun.

Springlevend voor jongeren

Jongeren zijn belangrijk om Wijchen en de kernen ook in de toekomst vitaal te houden. Naast voldoende woningen zijn een bruisend centrum, leuke evenementen, horeca en sportvoorzieningen en een goede bereikbaarheid belangrijk om jongeren te binden. Kernachtig Wijchen zet zich hiervoor in. Ook voor de jongere jeugd willen wij meer kansen om buiten actief te zijn. Wat ons betreft komt er waar mogelijk meer speelgroen, een extra pumtrack, pannakooi of skatebaan.

Praten met jongeren

Jongeren moeten meer worden betrokken bij onderwerpen over de eigen leefomgeving en toekomst. Overlastveroorzakers moeten worden aangepakt. Verbinding zoeken met jongeren vermindert ook de overlast.

Initiatieven waarmee jongeren de kans krijgen om zich te ontplooiën, steunen we van harte!

Vervallen panden

Het Kraanvogelgebied schreeuwt om een grote opknapbeurt. De toekomstvisie voor dit gebied heeft onze steun gekregen. Wat ons betreft is dit gebied een prima locatie om te wonen met een groot aandeel voor betaalbare woningen. Ook zien wij kansen voor extra groen in ruil voor parkeerplaatsen vanwege de ligging dichtbij het centrum, winkelcentrum Wijchen-Noord en openbaar vervoer. Op andere locaties in de gemeente zijn vervallen panden en lege schuren opgeknapt of gesloopt. Kernachtig Wijchen blijft hier aandacht voor vragen.

Dorps karakter en identiteit

Kernachtig Wijchen beschouwt het dorps karakter als een unieke woon- en leefkwaliteit. Een kwaliteit waar we zuinig op willen zijn. Dit betekent dat we bij sloop of nieuwbouw steeds kritisch kijken naar de gevolgen. Karakteristieke panden, geleidelijke groei, beperkte bouwhoogte, voldoende groen en ruimte om elkaar te ontmoeten vinden wij belangrijk. Ook blijven we inzetten op gevarieerde bouw: dit vormt een basis voor dorpse en sociaal veerkrachtige buurten.

3. Werk en sociaal beleid

Kernachtig Wijchen heeft aandacht voor de zwakkeren. Wij gaan voor een inclusieve samenleving waarin iedereen van waarde is en we iedereen laten meedoen. Armoede vinden wij niet acceptabel in onze samenleving. De beste manier om armoede tegen te gaan, is mensen aan het werk helpen. Daarnaast moet er altijd een vangnet zijn om mensen te helpen die het niet zelf kunnen. Kinderen mogen nooit de dupe worden. Misbruik van belastinggeld vinden wij onacceptabel.

Speerpunten

- Iedereen kan meedoen: regels verbeteren en vereenvoudigen
- Mensen met afstand tot werk ondersteunen naar werkfit
- Kinderen mogen niet de dupe zijn van armoede
- Meer mensen helpen van bijstand naar werk
- Senioren blijven meedoen
- Lokale ondernemers betrekken bij uitstroom bijstand

Dit hebben we bereikt

Nieuwe taak

Vanwege de komst van de nieuwe Wet Inburgering heeft Kernachtig Wijchen het initiatief genomen om de uitvoering hiervan

te verbeteren en te koppelen aan regionale samenwerking. Daarmee zijn de risico's voor onze gemeente verkleind. Uitgangspunt voor Kernachtig Wijchen daarbij is steeds: lokaal maatwerk waar het kan, regionaal waar het moet. Met de ingezette koers hebben mensen betere kansen gekregen om goed in te burgeren in onze samenleving.

Statushouders

Door ellende elders in de wereld zijn er de afgelopen periode nieuwe Wijchenaren bij ons komen wonen. Kernachtig Wijchen heeft voorstellen gesteund die bijdragen aan een vlottere integratie.

Ondersteuning

Afgelopen periode heeft Kernachtig Wijchen minimabeleid ondersteund om de zwakkeren in de samenleving, die op armoedeniveau leven, mee te laten doen. Wij vinden het belangrijk dat vooral de kinderen in deze gezinnen worden ontzien. Mensen met een bijstandsuitkering en laaggeletterden, hebben vaker te maken met schulden. We hebben daarom geïnvesteerd in goede preventie en schuldhulpverlening. Mensen die niet in staat zijn om hun eigen zaken te regelen, blijven wij ondersteunen.

Rondom Wijchen

Kernachtig Wijchen heeft het initiatief genomen om het beleid rond de uitvoering van de Wmo en Jeugdzorg te wijzigen. Sinds 2021 is de gemeente weer verantwoordelijk en hebben we meer grip op de ondersteuning en een goede dienstverlening.

Voedselbank

We hebben de Wijchense voedselbank gesteund met een subsidie. Uiteindelijk streven we natuurlijk naar een samenleving waarin de voedselbank overbodig is.

Dit willen wij doen

Iedereen kan meedoen

De inclusieve samenleving is onze samenleving. Kernachtig Wijchen wil het armoedebeleid makkelijker maken en verder verbeteren, bijvoorbeeld door regels en procedures makkelijker te maken. We richten ons als eerste op ondersteuning van kinderen in gezinnen met lage inkomens. We hebben aandacht voor de armoedeval die kan optreden zodra iemand weer aan het werk gaat. De stap naar werk moet wel lonen. Mensen die recht hebben op ondersteuning moeten dit snel en makkelijk krijgen.

Fit voor werk

De stap van bijstand naar arbeidsmarkt is soms lastig. Wij willen meer mensen met afstand tot werk ondersteunen om ervaring op te doen en daardoor werkfit te worden. Kernachtig Wijchen vindt dat het re-integratiebeleid nog verder verruimd mag worden om meer mensen weer fit te krijgen voor een plaats op de arbeidsmarkt. Deze mensen kunnen beschikbaar werk doen, zolang dit niet concurreert met betaald werk.

Kinderen en armoede

Kinderen uit gezinnen met lage inkomens mogen niet de dupe worden van armoede. Daarom heeft Kernachtig Wijchen voorstellen gesteund tot verruiming van de kindregelingen binnen het armoedebeleid. Wij blijven hier aandacht voor houden en zullen goede initiatieven steunen.

Senioren blijven meedoen

Kernachtig Wijchen wil dat senioren meedoen aan de samenleving, hun kennis en ervaring delen en deze inzetten voor maatschappelijke doelen. Senioren zijn vaak vitaal en kunnen een rol van betekenis blijven vervullen. Wij steunen initiatieven die hier invulling aan geven.

Lokale ondernemers

Een goede samenwerking met lokale ondernemingen helpt om mensen met een uitkering sneller aan het werk te krijgen. Kernachtig Wijchen wil, samen met lokale ondernemers en het Werkbedrijf, blijven inzetten op manieren om de uitstroom uit de bijstand te versnellen.

Naar werk

Om mensen sneller uit de bijstand naar werk te helpen, ondersteunen wij initiatieven die werken op basis van stimulering en vertrouwen in mensen. Een voorbeeld is Het Werkt Wijchen. Zij vormen een mooie ondersteuning voor de Wijchense werkzoekenden. Ook beginnend lokaal ondernemerschap blijven wij aanmoedigen. De mens staat wat Kernachtig Wijchen betreft altijd voorop.

Vitaal cv

Het beste armoedebeleid is mensen aan het werk krijgen. Wij steunen initiatieven die kansen opleveren voor werkzoekenden om hun cv te versterken. Bijvoorbeeld door het opdoen van werkervaring bij het beheer van groen of van wijkgebouwen. Ook omscholing levert een vitaler cv op en dus meer kans op werk.

4. Duurzaamheid en klimaat

Het nut van verduurzaming staat niet ter discussie. Wel de wijze waarop ermee wordt omgegaan. Volgens Kernachtig Wijchen is de opgave te belangrijk en te groot om er een wedstrijd van te maken. Wij doen niet mee met de vraag wie het snelste en de groenste is. Daarom sluiten wij aan bij de regionale en landelijke aanpak om in 2050 energieneutraal te zijn. Die is immers al zeer ambitieus. Bij de uitwerking staat draagvlak voorop. De rekening mag niet eenzijdig bij bewoners worden gelegd. Wij hebben aandacht voor energiearmoede. De gemeente moet het goede voorbeeld geven door het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en klimaatmaatregelen in de openbare ruimte.

Speerpunten

- Doordacht duurzaam: met realisme vooruit
- Stimuleren en kansen pakken
- Windenergie op afstand van woonkernen
- Ruimte voor zonnepanelen op weg naar energieneutraliteit
- Goede voorbeeld en innovatie stimuleren
- Meer fiets: treinstation als regionaal fietsknooppunt
- Energie neutraal, circulair en natuurinclusief bouwen
- Proef grofvuil dichtbij inzamelen

Dit hebben we bereikt

Routekaart

De afgelopen periode is duurzaamheid stevig op de gemeentelijke agenda gezet. Inmiddels is de routekaart 'Samen naar een duurzaam Wijchen' vastgesteld en hebben we stappen gemaakt in de uitvoering hiervan.

Samenwerking regio

Er zijn regionale afspraken gemaakt en stappen gezet om in 2050 energieneutraal te zijn. Wijchen heeft haar verantwoordelijk genomen met een volwaardige bijdrage aan de regionale opgave, vastgelegd in RES 1.0 (Regionale Energie Strategie).

Stappen gezet

De aanleg van dertig hectare aan zonneakkers is inmiddels in volle gang op locaties bij Hernen en bij knooppunt Bankhoef. Bij dorpshuizen en wijkcentra zijn we verder gegaan met maatregelen voor een lager energieverbruik. Grote daken bij bedrijven zijn ingezet voor het opwekken van zonne-energie, zoals bij DHL en Banken op Bijsterhuizen.

Nog meer stappen gezet

De meest duurzame wijk van Wijchen 'Tuin van Woezik' is opgeleverd. Deze wijk is aardgasloos, energieneutraal en heeft deelauto's in ruil voor extra groen. De nieuwe MFA in Batenburg is energieneutraal en kasteel Wijchen is energiezuiniger gemaakt. Naast energiematregelen, zijn ook stappen gezet op het gebied van klimaat, onder andere door het afkoppelen van regenwater.

Windmolens op Bijsterhuizen

Het initiatief voor drie windmolens nabij het bedrijventerrein Bijsterhuizen heeft onze steun gekregen. Kernachtig Wijchen heeft zich sterk gemaakt voor lokaal maatwerk als het gaat om regels voor het plaatsen van windmolens.

Circulair TKWM

Voor de uitvoering van het project Tussen kasteel en Wijchens Meer is gekozen voor circulair bouwen. Een kwart van de materialen die vrijkomt bij de sloop van het voormalige gemeentehuis wordt opnieuw gebruikt als grondstof in het project. Ook wordt bij dit plan ingezet op energieneutraliteit en klimaatbestendigheid.

Licht en laadpalen

De afgelopen periode zijn we verder gegaan met het omzetten van onze openbare verlichting naar led. Ook hebben we afspraken gemaakt, samen met de regio, om steeds meer openbare oplaadpunten voor elektrische auto's aan te leggen de komende jaren.

Gestimuleerd en geïnvesteerd

We gaven 8 ton aan de stimulering van energiematregelen bij particulieren via de actie Winst uit je Woning. Via de duurzaamheidslening voor verenigingen heeft AWC nu ledverlichting en is hun energieverbruik bijna gehalveerd.

Toekomstbestendig wonen

We hebben de lening 'Toekomstbesteding Wonen' ingevoerd om mensen te helpen bij investeringen in hun woning. Het gaat om investeringen gericht op langer thuis kunnen wonen, bijvoorbeeld het maken van een badkamer op de begane grond. Ook is

de lening bedoeld voor maatregelen om je huis te verduurzamen of klimaatbestendig te maken. De grootste opgave ligt immers in de bestaande woningvoorraad.

Dit willen wij doen

Doordacht duurzaam

Wij sluiten aan bij de regionale en landelijke aanpak om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit betekent ook iets voor onze omgeving. Realisme, kansen benutten, haalbaarheid en betaalbaarheid zijn voor ons belangrijke kaders voor de energie- en klimaattransitie. Draagvlak staat voorop. De rekening mag niet eenzijdig bij bewoners worden gelegd en we hebben aandacht voor energiearmoede. Samen optrekken met Land van Maas en Waal en andere regio's is gewenst.

Stimuleren en kansen pakken

Kansrijke initiatieven om energie lokaal op te wekken kunnen voortvarend worden opgepakt. Wij zijn kritisch over maatregelen die overlast veroorzaken en geven juist voorrang aan maatregelen die leiden tot minder energieverbruik. Kernachtig Wijchen vindt dat we vooral geld moeten inzetten om initiatieven te stimuleren, minder om zelf te investeren in maatregelen. Daarvoor is de totale opgave immers veel te groot en dus onbetaalbaar met alleen gemeenschapsgeld.

Zonne-energie

Wat Kernachtig Wijchen betreft gaan we door met het benutten van daken van woningen, stallen en industrieterreinen. Zonneakkers zijn geen sieraad in het landschap maar zijn wel nodig. Inpakken in

een groene buffer draagt bij aan natuur en biodiversiteit. Omwonenden en de lokale samenleving delen mee in opbrengst. We blijven kritisch over het gebruik van waardevolle landbouwgronden.

Windenergie

De verdeling van windmolens vraagt om een regionale aanpak. Wij stimuleren en faciliteren initiatieven uit de markt zoals het windpark Bijsterhuizen. Alleen initiatieven met draagvlak en met ruime afstanden tot de woonkernen, krijgen onze steun. Omwonenden en de lokale samenleving delen mee in opbrengst. De gedragscode biedt daarvoor houvast.

Innovatie

Wij hebben de verkenning naar het gebruik van oppervlaktewater als warmtebron gesteund. Inzet van collectieve wijkverwarming, voor bijvoorbeeld Wijchen-West, zullen wij steunen als deze betrouwbaar is en de bewoners niet op kosten gejaagd worden. Daarnaast blijven we vol inzetten op innovaties als alternatief voor zonne- en windenergie. Wij zijn enthousiast over het gebruik van waterstof als energiedrager. Initiatieven op bedrijventerrein Bijsterhuizen willen we

faciliteren. Samen optrekken met de regio vinden wij gewenst.

Duurzaam bouwen

Verduurzaming van bestaande woningen draagt bij aan een energieneutrale gemeente. Kernachtig Wijchen streeft naar een realistisch tempo en naar maatregelen waar de bewoner zelf profijt van heeft. Voor nieuwbouw zijn we terughoudend met het opstapelen van teveel ambities. Daarom sluiten we aan bij de geldende regels en normen over energie, gasloos, circulair en natuurinclusief bouwen.

Meer fiets

Meer fietsgebruik zorgt voor minder uitstoot en energieverbruik. De snelle opkomst van de E-bike biedt kansen. Kernachtig Wijchen wil werk maken van betere en veiligere fietsverbindingen, aantrekkelijke stallingen en slimme knooppunten. Ons treinstation kan een knooppunt zijn in het regionale fietsnetwerk: door de E-bike kan het station meer een regionale functie krijgen. Daarbij willen we ook kijken naar een extra station bij Wijchen-West. Een regionale aanpak is daarbij noodzakelijk.

Minder afval

Afval is grondstof. Hoe minder er in de verbrandingsoven terecht komt, hoe beter. We willen dat inwoners meer worden aangemoedigd om afval te scheiden. Op de lange termijn kan voor nascheiding worden gekozen. Kernachtig Wijchen heeft ingestemd met het nog maar één keer per vier weken ophalen van restafval, met de invoering van de aparte luierinzameling en de papiercontainer. Eerder hebben we het initiatief genomen voor een extra gft-ronde in de warme zomermaanden. Bij kleine woningen en appartementen met weinig ruimte voor afvalcontainers denken we aan maatwerkoplossingen zoals verzamelplekken in de eigen buurt.

Goede voorbeeld

We willen jongeren betrekken bij de duurzaamheidsopgave, het gaat tenslotte over hun toekomst. De gemeente moet stimuleren en faciliteren, maar ook het goede voorbeeld geven. Bij nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed leggen we de lat hoog, maar zijn we kritisch over opdrijving van maatschappelijke kosten als gevolg van stapeling van ambities. Investerings in duurzaamheid bij bestaande gebouwen worden zoveel mogelijk terugverdiend door besparingen op energiekosten, anders wordt energieneutraal onbetaalbaar.

Grofvuil dichtbij

Grofvuil kan worden ingeleverd bij de milieustraat. Voor mensen die geen vervoer hebben, is deze voorziening soms lastig bereikbaar. Kernachtig Wijchen wil een proef doen met vaste inzamelmomenten voor grofvuil, bijvoorbeeld twee keer per jaar op een vaste plek in de wijk of buurt. Wellicht in samenspraak met de kringloopwinkel. Wij willen ook nagaan welk effect dit heeft op de hoeveelheid zwerfafval in de omgeving.

A50

Minder verkeersgeluid en fijnstof bij Niftrik en Hernen en een betere doorstroming bij Bankhoef vereisen constante druk richting Rijkswaterstaat en hogere overheden. We blijven zoeken, samen met andere gemeenten, naar mogelijkheden om overlast versneld aan te pakken.

5. Verenigingen, recreatie en sport

Verenigingen en vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving. Kernachtig Wijchen hecht veel waarde aan het verenigingsleven met veelal mooie, vitale verenigingen. We zijn trots op de kwaliteit van onze binnen- en buitensportvoorzieningen. Wat ons betreft staan verenigingen en gemeente schouder aan schouder bij het in stand houden van voorzieningen. Ook de vrije recreatie en sport, buiten verenigingen om, verdienen een volwaardige plek.

Speerpunten

- Verenigingen blijven steunen
- Taken verenigingen verlichten waar nodig
- De jeugd naar buiten: pumptrack als voorbeeld
- Buurtsportcoaches: meer bewegen voor iedereen
- Zwembad opknappen
- Sportparken breder benutten

Dit hebben we bereikt

Coronahulp

Waar mogelijk hebben we verenigingen geholpen met het aanvragen van ondersteuningsgeld. Ook komende periode houden we vinger aan de pols en bieden ondersteuning waar het echt nodig is. Wij waarderen de enorme inzet van vrijwilligers die het mogelijk maakten dat met name de jeugd zoveel mogelijk kon blijven sporten.

Geïnvesteerd

Ook de afgelopen periode heeft Kernachtig Wijchen diverse initiatieven genomen om te investeren in verenigingen. Zo hebben we de renovatie van sportpark Schaarweide ondersteund en ook tennisverenigingen met het aanleggen van padelbanen. Samen met de verenigingen zijn afspraken gemaakt over het onderhoud van velden en banen.

Sportakkoord

Er is een sportakkoord gesloten met ruim 60 sportaanbieders. Samen worden de diverse initiatieven nu uitgewerkt.

Pumptrack en Oosterpark

Het inwonersinitiatief voor een pumptrack in de nog te bouwen wijk Wijchen-West hebben wij omarmd en gesteund. Bij de opknop van het Oosterpark is een prachtige buitenspeelplaats, atletiekbaan en skatebaan gerealiseerd. Deze nieuwe voorzieningen blijken een groot succes bij de jeugd.

Berendonck

De realisatie van een sauna bij de Berendonck hebben we gesteund. Voor ons was de groene inpassing en het behoud van vrije toegang tot het recreatiegebied met

goede voorzieningen een voorwaarde. Inmiddels is de nieuwe sauna geopend wat zorgt voor extra werkgelegenheid en kansen voor toerisme.

Stimuleren meedoen

Wijchen biedt onderdak aan deelnemers aan het WK volleybal. Wij steunen initiatieven die hier omheen georganiseerd worden en die bijdragen aan sportstimulering. Ook hebben we bijgedragen aan het initiatief voor rolstoelsport. En voor kinderen hebben we het programma Sjors Sportief gesteund.

Dit willen wij doen

Verlichten verenigingstaak

We blijven verenigingen helpen om hun eigen broek op te houden. Veel verenigingen hebben het zwaar. Bestuursleden zijn lastig te vinden. Wij willen ondersteuners inzetten om verenigingstaken, zoals beheer en onderhoud, nog meer te ontlasten. Inmiddels loopt een pilot bij Trivos en tennisvereniging het Vormer door rijks geld in te zetten voor een buurtsportcoach. We willen dit concept waar mogelijk uitbreiden.

Jeugd naar buiten

Kernachtig Wijchen steunt initiatieven die jeugd stimuleert om in de buitenlucht actief te zijn. Vrij buiten spelen en sporten is gezond en leuk. Wij luisteren daarvoor naar wensen van de jeugd en willen initiatieven faciliteren en ook stimuleren. Wat ons betreft zijn er kansen voor bijvoorbeeld een extra pumptrack, pannakooi, skatebaan of groene speelplek.

Buurtsportcoaches

Sport en bewegen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Wij willen buurtsportcoaches inzetten om samen met sportaanbieders een voldoende veilig en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor alle Wijchenaren te creëren, ongeacht leeftijd, sekse, beperking of sociaal maatschappelijke achtergrond.

Zwembad

Zwembad de Meerval is over enkele jaren verouderd. Kernachtig Wijchen vindt een zwembad een waardevolle voorziening voor jong en oud en voor verenigingen en die willen wij niet kwijt. Inmiddels is gestart met de voorbereiding voor een toekomstbestendig zwembad in Wijchen.

Meer kansen voor sportparken

Sportverenigingen willen we stimuleren om hun sportparken meer open te stellen, ook overdag voor jeugd en senioren. Wij zien kansen voor buurtsportcoaches om verenigingen te ondersteunen en sporten verder te stimuleren, samen met onderwijs. Kernachtig Wijchen wil hier graag samen met verenigingen invulling aan geven.

6. Zorg en gezondheid

Kernachtig Wijchen heeft aandacht voor zorg. Naast professionals vervullen vrijwilligers een belangrijke rol. De werkdruk is vaak hoog. Mantelzorgers en initiatieven zoals de Zonnebloem, Odensehuis en Hospice verdienen waardering. Kwaliteit, dichtbij, voldoende aanbod en maatwerk zijn belangrijke uitgangspunten voor ons.

Speerpunten

- Kwaliteit van zorg staat voorop
- Zorg en gezondheid dichtbij
- Contact stimuleren, vereenzaming tegengaan
- Zorg voor de mantelzorg: waarderen en steunen
- Gezondheid en preventie voor een vitale gemeenschap
- Werk maken van meedoen voor mensen met beperking

Dit hebben we bereikt

Zorgtaak naar gemeente

Wijchen heeft de uitvoering van de Wmo en jeugdzorg inmiddels in eigen beheer of regionaal georganiseerd. De overdracht vanuit het Rijk was complex, maar heeft geen nadelige invloed gehad op de kwaliteit van deze zorgtaken. Wel hebben deze extra zorgtaken forse financiële tekorten

opgeleverd, zoals bij vele gemeenten in Nederland. Wij hebben extra middelen moeten inzetten om deze tekorten te dekken.

Sociaal-wijkteams

De sociaal wijkteams blijken naar verwachting te functioneren vanuit twee locaties in Noord en Zuid. Op die manier is laagdrempelige toegang tot zorg gewaarborgd.

Wonen en zorg op de hoek

Nadat eerder Hof van de Elst werd opgeleverd, is met steun van de gemeente gestart met de ombouw van La Verna in Alverna. Ook hier ontstaat een toekomstbestendige woon-zorgvoorziening. Wat Kernachtig Wijchen betreft zien we deze succesvolle verbinding tussen zorg en wonen voor ouderen graag terug bij andere ontwikkelingen. Verder is het Wooninitiatief Wijchen aan de Kasteellaan voor jongeren met een beperking een mooie aanwinst.

Dit willen wij doen

Zorg en kwaliteit

Kernachtig Wijchen stelt de kwaliteit van zorg voorop. Zorg moet altijd beschikbaar zijn voor degene die het nodig heeft en ook van goede kwaliteit en op maat. Beschikbaarheid en betaalbaarheid moeten wel in balans zijn. Kernachtig Wijchen vindt dat mensen die zorg nodig hebben geen speelbal mogen worden van de discussie over de verdeling van het zorggeld. Haagse bezuinigingen worden wat ons betreft vertaald naar lokaal beleid, maar we kiezen waar nodig voor een geleidelijke vertaling

van deze bezuinigingen. Zo blijft de kwaliteit van de zorg gewaarborgd.

Zorg en gezondheid dichtbij

Nabijheid en beschikbaarheid in de wijk of kern dragen bij aan goede zorg. Wij ondersteunen plannen en initiatieven in of om wijkcentra en dorpshuizen die de komst van gezondheidspleinen met bijvoorbeeld huisarts, apotheek en fysiotherapie mogelijk maken. Kernachtig Wijchen wil dat er ook in Wijchen-Zuid, waar ruim 10.000 mensen wonen, een centrum met laagdrempelige zorgvoorzieningen komt. Wij zien goede kansen in de ontwikkeling Hart van Zuid.

Contact stimuleren

Eenzaamheid en vereenzaming hebben een slechte invloed op de gezondheid en het welzijn van mensen. Onder andere door vergrijzing komen er meer alleenwonenden. Daarmee neemt het risico op (sociaal) isolement toe. Voor Kernachtig Wijchen een belangrijk thema. Initiatieven en maatregelen die vereenzaming tegengaan krijgen onze steun. Dat kan op veel verschillende manieren, groot en klein. Het draait steeds om het verbeteren van kansen en het stimuleren van ontmoeten. Wij zoeken de oplossing dichtbij: bij de burens, in de straat, de wijk of de vereniging.

Zorg voor de mantelzorg

Iedereen krijgt in z'n leven met zorg voor of door naasten te maken. Vrijwilligers en mensen in eigen kring zijn steeds belangrijker. Aan zorg thuis is een nijpend tekort. Zonder mantelzorg schiet zorg tekort. Kernachtig Wijchen wil mantelzorgers beter ondersteunen en waarderen. Wij willen aandacht voor goede voorzieningen en samenwerking met professionals.

Positieve gezondheid

Initiatieven die op preventieve wijze bijdragen aan gezondheid en aan een vitale gemeenschap, zullen wij steunen. Dit kunnen initiatieven zijn die zich richten op mensen met een beperking, maar bijvoorbeeld ook op vitale senioren en jonge inwoners. Mooie voorbeelden hiervan zijn Wijchen Gezond en de dorpsondersteuner in Bergharen-Hernen.

Makkelijker meedoen

Kernachtig Wijchen wil dat mensen met een beperking makkelijker kunnen meedoen. Dit doen we door het verbeteren van de toegang tot gebouwen, sportdeelname, maar ook de duidelijkheid van internetsites, bebording, gemeentelijke formulieren en brieven voor bijvoorbeeld laaggeletterden. We maken werk toegankelijkheid volgens de VN-resolutie uit 2016.

7. Onderwijs

Wij geloven in het brede school-beleid, waarbij scholen, peuterspeelzalen en welzijnswerk samenwerken om tot een aanbod te komen waar het dorp of de wijk behoefte aan heeft. Brede scholen worden ontmoetingsplekken met kansen om ook buiten schooltijden een meerwaarde te bieden. De gemeente heeft hier een regiefunctie, met name op het gebied van de gebouwen. Wij denken dat diverse verenigingen met hun activiteiten een aanvulling kunnen bieden.

Speerpunten

- Onderwijs dichtbij: onderwijs in kernen handhaven
- Meer brede scholen, bijvoorbeeld in Wijchen-Zuid en Hernen
- Voet- en fietsverkeer naar scholen stimuleren
- Muziekonderwijs behouden
- Betere aansluiting onderwijs en bedrijf

Dit hebben we bereikt

Kernen

Samen met de stichting Kans en Kleur heeft de gemeente de afgelopen periode met succes ingezet op het behoud van scholen in kleine kernen, ondanks teruglopende leerlingaantallen.

MFA Batenburg

In Batenburg wordt de laatste hand gelegd aan een prachtige multifunctionele accommodatie. Een energieneutraal gebouw waar onderwijs, sport, activiteiten en vooral inwoners elkaar ontmoeten.

Jeugd en democratie

De kindergemeenteraad voor de basisscholen vinden wij erg succesvol en belangrijk. Het initiatief uit de raad om ook een jongerenraad op te richten, voor leerlingen van bijvoorbeeld het Maaswaal College, hebben wij om dezelfde reden gesteund.

Lokaal passend onderwijs

Passend onderwijs betekent aandacht voor iedereen. Er zijn diverse initiatieven genomen om passend onderwijs zo lokaal mogelijk aan te bieden, dus binnen onze gemeente.

Dit willen wij doen

Onderwijs dichtbij

Kernachtig Wijchen streeft ernaar dat alle kinderen in hun directe omgeving naar school kunnen gaan. Wij willen het huidige

aanbod van onderwijs in de kleine kernen handhaven, zolang de kwaliteit kan worden gewaarborgd tegen een acceptabele prijs. Het belang van het kind moet voorop staan. De sociaal-emotionele ontwikkeling in een groep van enige omvang is belangrijk.

Brede scholen

Een aantal brede scholen is inmiddels gerealiseerd. Voor Wijchen-Zuid is de visie Hart van Zuid vastgesteld. Wij zien hier graag een brede school ontstaan, op een aantrekkelijke en veilige plek in het centrum van de wijk. De Westwijzer in Wijchen-West is niet toekomstbestendig meer. We willen dat de noodzakelijke verbetering snel en slim wordt opgepakt in samenhang met de nieuwbouwwontwikkeling in Wijchen-West. Verder willen we, als dat mogelijk is, stappen zetten richting een brede school in Hernen (locatie MFA Hernen).

Schoolverkeer

Kinderen die te voet of met de fiets naar school komen, dragen bij aan minder auto's rondom scholen, minder hinder en meer veiligheid. Wij willen dit stimuleren en willen daarnaast extra toezicht op fout parkeergedrag rondom scholen.

Nog meer initiatieven

Onderwijs aan volwassenen die ervoor zorgt dat mensen beter kunnen meedoen en aan mensen die willen inburgeren vinden wij belangrijk. Initiatieven die dit stimuleren krijgen onze steun. Ook steunen wij de start van het Leer- en Ontwikkelcentrum. In Wijchen start binnenkort de renovatie van het Pro College zodat deze mooie school weer jaren verder kan in een nieuwe jas.

Muziek

Muziekonderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Daarnaast helpt het muziekverenigingen om nieuwe aanwas te krijgen. Wij waarderen de huidige vorm van muziekonderwijs en blijven deze ondersteunen.

Onderwijs en bedrijf

De aansluiting tussen onderwijs en bedrijf vraagt om aandacht. Het vinden van geschikt personeel blijft een uitdaging. We zien in Wijchen interessante initiatieven bij bedrijven als Berko, Eromes en Modderkolk om kloven te overbruggen. Waar nodig zullen wij dit soort initiatieven ondersteunen.

8. Cultuur, kunst, historie en toerisme

Je thuis voelen heeft, naast de mensen om je heen, ook te maken met de herkenbaarheid en identiteit van je leefomgeving. Kernachtig Wijchen hecht daarom veel waarde aan de lokale cultuur, kunst en historie. Wij koesteren het theater en museum en zijn zuinig op monumenten en mooie historische plekken. Wij willen dat zoveel mogelijk inwoners, maar ook bezoekers en toeristen, hiervan kunnen genieten en profiteren.

Speerpunten

- Kunst en cultuur bereikbaar voor inwoners
- Lokale parels in de schijnwerper
- Kansen toerisme versterken
- Meer aandacht voor historie rondom centrum
- Theater en museum koesteren
- Lokale evenementen blijven steunen

Dit hebben we bereikt

Coronahulp cultuur

Waar mogelijk hebben we de lokale cultuursector geholpen met het aanvragen van ondersteuningsgeld. Ook komende periode houden we vinger aan de pols en bieden ondersteuning waar het echt nodig is. Wij waarderen de enorme inzet van

vrijwilligers om waar mogelijk de deuren toch open te houden en evenementen mogelijk te maken. Ook delen we uiteraard de grote teleurstellingen die het afgelasten vaak met zich meebracht.

Regio

De afgelopen periode heeft Wijchen de samenwerking mee vormgegeven in het Land van Maas en Waal en Rijk van Nijmegen. Daarbij is ook ondernemend Maas en Waal is betrokken.

Renovatie kasteel

Kasteel Wijchen is een parel van en voor Wijchen. Samen met de provincie hebben we geld beschikbaar gesteld voor de renovatie van het kasteel. Naast verbetering en verfraaiing, is het kasteel breder inzetbaar geworden voor allerlei doelgroepen en commerciële verhuur. Wat ons betreft blijft het kasteel in eerste instantie beschikbaar voor Wijchen en haar inwoners. Met het project Tussen kasteel en Wijchens Meer wordt deze parel nog steviger verbonden met ons centrum.

Museum

Kernachtig Wijchen vindt het Wijchense Kasteel de mooiste plek voor ons museum. Wij hebben voorstellen gesteund voor een

kwaliteitsimpuls, onder andere door betere klimaatbeheersing en het betrekken van de kelder. Hierdoor krijgt het museum een prominentere plaats en kan een breder publiek worden bereikt.

Broedplaats

Het initiatief voor een creatieve broedplaats blijven we steunen. Het tijdelijk gebruik van de leegstaande Samsam-school is voortgezet.

Meer initiatieven

We hebben het initiatief MEERkunst van de Kunstkring Wijchen en diverse kleinschalige ideeën via het buurtfonds gesteund. Het voormalige gemeentekantoor hebben we tijdelijk beschikbaar gesteld als expositieruimte van het kunsthuis en we hebben meegedacht over een vervolg. De gebruiksmogelijkheden van Kasteel Hernen zijn verruimd en we hebben het kunststimuleringsbeleid nieuw leven ingeblazen.

Dit willen wij doen

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur geven kleur aan het leven. Kernachtig Wijchen vindt dat kunst voor zoveel mogelijk inwoners bereikbaar moet zijn. We willen daarom doorgaan met het faciliteren van nieuwe initiatieven. Voorlopig is het koetshuis wat ons betreft een geschikte plek voor het Kunsthuis maar ook voor andere niet-commerciële activiteiten.

Parels in de schijnwerper

Wij zijn trots op onze unieke dorpen, historie en het afwisselende landschap tussen Maas en Waal. Deze bieden kansen

voor toerisme en werkgelegenheid.

Kernachtig Wijchen wil de lokale parels beter in de schijnwerper zetten. Denk aan de Maasdorpen, Hernen, Leur, de Bergharensse Berg, Valendriese Heuvels, Berendonck, jachthavens, campings, B&B's, hotels en het vakantiepark dat in ontwikkeling is. Een regionale aanpak is wat ons betreft de sleutel tot succes, waarbij initiatieven uit het Rijk van Nijmegen, Land van Maas en Waal en Brabant met elkaar worden verbonden.

Toerisme

De toeristische sector wordt steeds belangrijker in onze regio en biedt kansen voor de lokale werkgelegenheid en economie. We hebben de toeristische visie gesteund die zich richt op verdere versterking, waaronder uitbreiding van het aantal overnachtingsplaatsen. Bevorderen van toerisme doen we ook door wandel- en fietsroutes uit te breiden samen met horeca- en cultuurondernemers. Hetzelfde geldt voor diverse kleinschalige initiatieven in het buitengebied.

Centrum

De verbinding tussen kasteel en het Wijchens Meer levert kansen om kunst en

historie in beeld te brengen. Daarmee wordt een bezoek aan het centrum nog aantrekkelijker. Dit soort initiatieven, die bijdragen aan de kleur en identiteit van ons centrum krijgen onze steun. Het initiatief Wijchen= werkt goed. Aandacht voor een schoon en veilig centrum, ook in de weekenden, blijft noodzakelijk.

Lokale evenementen

Lokale evenementen zoals de Batenburgse dag, carnaval, kermis, paardenmarkt, Hernense Stratenmarkt, Kasteelfeesten en Wijchen Schaats blijven wij ondersteunen. Een goede samenwerking met organisatoren en ondernemers biedt nieuwe kansen. Ook kleinere of eenmalige evenementen dragen vaak bij aan onze cultuur en verdienen steun.

Grote evenementen

Aan evenementen met een landelijke uitstraling, zoals de Vierdaagse, Strong Viking Run, Emporium en de herdenking Market Garden hebben we in de afgelopen periode herhaaldelijk meegewerkt. Wat ons betreft blijven we dit soort evenementen ook in de toekomst mogelijk maken.

9. Buitenruimte en groen

We zijn trots op de kwaliteit van onze openbare ruimte. De wegen en het groen liggen er over het algemeen erg goed bij. Er is aandacht voor natuur en we willen dat iedereen ervan kan genieten. Buitenruimte speelt een belangrijke rol bij ontmoeten, bewegen, recreëren en sporten. Met ruimte voor alle leeftijden. Kernachtig Wijchen ziet het behouden en versterken van een aantrekkelijke buitenruimte als een gezamenlijke opgave voor gemeente en inwoners.

Speerpunten

- Groene wijken, schone straten
- Terugdringen zwerfafval
- Gevarieerde en gezonde buitenruimte
- Meer bloemrijke bermen
- Meer bomen: bij kappen, twee nieuwe bomen
- Mens en dier delen ruimte, minder afsluiten
- Koesteren groene long Valendries en Woezik
- Kans voor Alverna's berg voor recreatie en sport
- Speelplek voor honden

Dit hebben we bereikt:

Samen onderhouden

Het experiment met de buurtaanpak bij het onderhoud van openbaar groen is succesvol en verdient wat ons betreft navolging. Inmiddels zijn er wel driehonderd vrijwilligers actief in de wijken en kernen. Daarbij gelden principes als 'goed voorbeeld doet volgen' en 'voor wat hoort wat'. We denken dan aan waardering in de vorm van bijvoorbeeld een bijdrage aan de buurtbarbecue.

Parken

In lijn met onze wens is een nieuwe inrichting van de Kasteeltuin gerealiseerd en is het Oosterpark opgeknapt. Hiermee zijn beide parken een stuk aantrekkelijker geworden als centrale ontmoetingsplekken voor jong en oud.

Wijchens Meer

Het Wijchens Meer is een parel die midden in het dorp ligt. De meeroever wordt inmiddels verbonden met het kasteel en de markt (project TKWM). Ook zijn delen van de oever opgeknapt waardoor deze fraaier, groener en beter geworden voor alles wat in en om het water leeft.

Groener Wijchen-Zuid

Voor de uitwerking van de plannen van Hart van Zuid hebben we aandacht gevraagd voor de hoeveelheid en kwaliteit van het groen in het voorzieningshart en in de wijken. Wat ons betreft mag de hoeveelheid groen in de wijken omhoog en krijgt het voorzieningshart nog meer een groene uitstraling.

Natuur met variatie

Afgelopen periode is ingezet op de aanplant van meer bomen en struiken om te zorgen voor meer variatie. Hierdoor krijgen ziektes minder kansen en krijgen planten en dieren juist betere kansen om te overleven. Een voorbeeld is de aanleg van het minibosje met fruitbomen aan de Hoefsestraat. Kernachtig Wijchen heeft het initiatief genomen om meer geschikte plekken te zoeken voor (kleinschalige) natuur. Door anders te gaan maaien kregen bloemen meer kansen. Het natuurbeleidsplan hebben wij gesteund en werd ook omarmd door de lokale natuurorganisaties.

Dit willen wij doen

Groene wijken, schone straten

Kernachtig Wijchen wil de eerdere bezuiniging op het groenonderhoud terugdraaien. Daarvoor hebben we inmiddels met succes een voorstel gedaan. Komende periode willen we het onderhoud in de wijken op naar een hoger niveau brengen, minder zwerfafval en waar mogelijk de kwaliteit van het groen versterken. We willen de onkruidbestrijding op stoepen en pleinen verbeteren. Schoon en veilig gaan hand in hand. Niet alleen op straat, ook op eigen terrein. We spreken inwoners zelf ook aan.

Zwerfvuil

Een schone buitenruimte is een gezamenlijke opgave voor gemeente en inwoners. Wij zetten in op bewustwording en verkennen maatregelen die helpen om minder zwerfvuil te krijgen.

Gevarieerde en gezonde buitenruimte

We zijn trots op onze mooie buitenruimte en hebben stappen gezet naar meer variatie voor plant en dier. Wat ons betreft gaan we hiermee door. Een gemeente met voldoende gevarieerde natuur draagt bij aan een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Samen met bewoners en bedrijven zorgen we voor meer biodiversiteit en versterking van de natuur. We gaan door met ecologisch bermbeheer en met de natuurlijke bestrijding van overlast gevende soorten.

Meer bomen

Kappen van bomen is soms noodzakelijk, bijvoorbeeld uit het oogpunt van veiligheid. Wij zijn terughoudend als het gaat om kappen vanwege overlast, want bomen hebben een belangrijke functie in onze samenleving. Kernachtig Wijchen staat voor een groene gemeente, dus kappen is vervangen. Voor elke gekapte boom willen wij voortaan minimaal twee nieuwe bomen terugplanten. Waar het kan, komen bomen terug op dezelfde plaats.

Mens en dier

In de woonkernen wonen mens en dier samen. Denk aan onze huisdieren maar ook aan de vlemuis onder dakpannen, de dassenburcht in Bergharen en de bever die langs de Meeroever en in het Oosterpark woont. Wij willen de groene ruimte binnen de dorpskern graag delen in plaats van scheiden. Dus een buitenruimte met minder hekken en afsluitingen van groene ruimte en met respect voor mens en dier.

Groene long Valendries en Woezik

De Valendriese heuvels en omgeving zijn onderdeel van een uniek Maas en Waals rivierenlandschap, dicht tegen de woonkern. Kernachtig Wijchen wil zuinig zijn op deze open en groene ruimte in het vierkant tussen Urneveldweg, St Jorispad, Oosterweg en Graafseweg. Ook de groene ruimte van landschapspark Woezik willen wij koesteren. Het toevoegen van nieuwe wegen of intensieve bebouwing vinden wij hier ongewenst.

Alverna's berg

De voormalige stortplaats is veranderd in een groene berg met enkele wandelpaden en een skihelling. De omgeving is deels vervallen. Kernachtig Wijchen wil de berg en

omgeving opknappen. Mogelijk liggen er kansen op het gebied van recreatie, atletiek, wandel- en fietssport. Verder denken we aan een uitkijktoren, aansluiting op bestaande wandelnetwerken en mogelijk kan een verbinding worden gemaakt met de nieuwe wijk Huurlingsedam.

Meer oren en ogen

We blijven inzetten op een groene en leefbare openbare ruimte. Daar hoort een goed niveau van onderhoud bij. De MijnGemeente-app, waarmee inwoners kleine gebreken in de openbare ruimte makkelijk kunnen melden, werkt prima en verdient meer aandacht.

Droge voeten

Zwaardere regenbuien en nieuwe normen stellen steeds hogere eisen aan ons rioolstelsel, waardoor de kosten verder stijgen. Om ook voor onze kinderen de rioolheffing betaalbaar te houden, zijn andere manieren van omgaan met regenwater nodig.

Honden

Honden zorgen voor plezier, maar soms ook voor overlast. Wij blijven ons inzetten voor betaalbaar hondenbezit, maar ook voor de aanpak van overlastgevers. We willen voldoende losloopgebieden en strenger toezicht op plekken waar loslopen niet mag. De hondenspeeltuin aan de Vijverlaan is een succes. Wat ons betreft mag dit initiatief worden herhaald op een andere plek in de gemeente.

10. Bereikbaarheid en verkeer

Op straat, in het verkeer of op de digitale snelweg: we willen graag vlot en veilig op onze bestemming komen. De wegen in onze gemeente liggen er kwalitatief goed bij en zijn relatief veilig. Ook met de digitale bereikbaarheid lopen we voorop in Nederland. Wat ons betreft past langzaam verkeer uitstekend bij een dorpse, gezonde en toekomstbestendige gemeenschap. We willen daarom de voetganger en fietser extra kansen bieden en tegelijk gastvrij voor de auto blijven.

Speerpunten

- Meer ruimte voor voetganger en fiets, auto te gast
- Gratis parkeren centrum blijft, lang parkeren op loopafstand
- Goede fietsverbinding tussen kernen
- Investeren in fietsstraten
- Beter parkeren in nieuwbouwwijken
- Veilig over spoor, fiets er onderdoor
- Station Wijchen-West verkennen
- Minder landbouwverkeer door de kernen
- Veilige oversteek naar Loonse Waard
- Minder overlast verkeersgeluid

Dit hebben we bereikt

Veiliger

We hebben ingestemd met de aanleg van een vrij liggend fietspad langs de Ravensteinseweg. Deel 1 is inmiddels klaar. Ook is de oversteek bij Randweg-Noord en Leurseweg veiliger gemaakt. Verder heeft het idee om de fietsverbinding tussen Hernen en Wijchen beter te verlichten onze steun gekregen.

Verbinding Brabant

Op initiatief van Kernachtig Wijchen is de buurtbusverbinding tussen Grave en station Wijchen gerealiseerd. Ook zijn we blij met de kwartiersverbinding per spoor richting Nijmegen. Wat ons betreft blijven we ons, samen met de regio, inzetten om deze vlotte verbinding ook naar Oss en Den Bosch te realiseren.

Veilige bermen

De bermen in het buitengebied zijn soms slecht, bevatten kuilen en zijn daardoor gevaarlijk voor fietser en automobilist. Kernachtig Wijchen heeft initiatieven genomen om hiervoor extra geld vrij te maken. Inmiddels zijn diverse bermen opgeknapt.

Dit willen wij doen

Ruimte voor de fiets, gastvrij voor auto

Binnen de bebouwde kom maken we wat Kernachtig Wijchen betreft meer ruimte voor de voetganger en fietser. We willen het autogebruik niet ontmoedigen, maar het fietsgebruik stimuleren. Bijvoorbeeld door de aanleg van veilige en brede fiets- en wandelpaden. En door fietsparkeren goed te

regelen. De auto kan wat ons betreft daardoor wat minder dominant aanwezig zijn. Wij steunen het plan om de snelfietsroute naar Oss te realiseren en ook deel 2 van het vrijliggende fietspad langs de Ravensteinseweg.

Centrum

Een goede bereikbaarheid van het centrum is van belang voor zowel de bezoeker als de winkelier. Voetgangers en fietsers krijgen wat ons betreft de ruimte. Auto's kunnen in het centrum parkeren en lang parkeren mag wat ons betreft op iets grotere loopafstand. Een verwijssysteem kan een goede maatregel zijn om efficiënt met ruimte om te gaan. Kernachtig Wijchen blijft vóór gratis parkeren in het centrum, ook ondergronds. Samen met gebruikers en ondernemers zoeken we naar goede oplossingen, ook waar het gaat om het parkeren van de fiets in het centrum.

Verbinding tussen kernen

Veilige fietsroutes tussen de kernen en het centrum van Wijchen verdienen steeds onze aandacht en steun. Aangezien het om forse investeringen kan gaan, vinden wij een kritische afweging van haalbaarheid en mogelijke alternatieven op z'n plaats. Een extra wandel- en fietsverbinding vanuit Hernen naar recreatiegebied Groene Heuvels kan worden onderzocht.

Fietsstraat Leemweg-Acaciastraat

De verbinding tussen centrum Wijchen en Alverna is een belangrijke scholieren- en sportersroute. Kernachtig Wijchen wil de route omzetten naar een fietsstraat waar de auto te gast is. Verder willen we verkennen welke andere routes geschikt zijn om als fietsstraat in te richten.

Beter parkeren bij nieuwbouw

Binnen de bebouwde kom mag de auto minder dominant aanwezig zijn. Wij willen daarom de mogelijkheden onderzoeken om bij nieuwbouwprojecten anders om te gaan met parkeerplaatsen. Van belang is rekening te houden met trends en innovaties en met mogelijke alternatieven. Ook zien wij kansen voor een flexibele inrichting met bijvoorbeeld openbaar groen dat zo nodig kan worden omgezet in een parkeerplaats.

Veilig over spoor, fiets er onderdoor

Kernachtig Wijchen wil zich inzetten voor minimaal één extra fietstunnel, bijvoorbeeld bij de nieuwe wijk in Wijchen-West. Een tunnel voor voetgangers en fietsers zorgt voor betere verbindingen tussen wijken. Met name scholierenroutes worden veiliger als de fietser niet hoeft te wachten voor het spoor. Een spoortunnel voor auto's blijft voor Kernachtig Wijchen een wens voor de lange termijn.

Station west

Kernachtig Wijchen wil verkennen of een extra treinstation aan de westkant van Wijchen wenselijk en haalbaar is. Wij willen eerst weten wat de voor- en nadelen zijn voor Wijchen. Daarbij kijken we ook naar de bereikbaarheid van de regio, het Land van

Maas en Waal, de knelpunten op het spoor en de A50.

Landbouwverkeer door de kernen

Zwaar landbouwverkeer door de kernen kan niet altijd worden vermeden. Als het haalbaar en uitvoerbaar is steunen wij initiatieven om de verkeerssituatie veiliger te maken voor inwoners. In dit kader kan de situatie in Balgoij, Bergharen en Hernen nader worden verkend, net als de veiligheid van het fietsverkeer op de parallelwegen van de Maasbrug bij Niftrik.

Bereikbaarheid Loonse Waard

Wij willen de gevaarlijke kruising Van Cittersweg en Drutenseweg onder de aandacht van de provincie houden. Bij bedrijven en verenigingen aan de Loonse Waard staat een veilige kruising al jaren op de agenda.

Minder verkeersgeluid

Verkeer veroorzaakt geluid. Wettelijke regels zijn daarbij bepalend voor overlastbeperkende maatregelen. Op sommige locaties zijn er toch veel klachten, ondanks dat aan de regels wordt voldaan. Het aanpakken van knelpunten kost meestal veel geld. Kernachtig Wijchen wil onderzoeken over welke locaties het gaat en hier een oplossing voor vinden.

11. Buitengebied

Ons buitengebied is van oudsher het domein voor de landbouw, veeteelt en fruitteelt. Het prachtige landschap en de aanwezige natuur worden steeds veelzijdiger gebruikt. Voor de toekomst wordt het belangrijk om goede afspraken te maken over het gebruik van het buitengebied om versnippering tegen te gaan en de bijzondere kwaliteiten te behouden en waar mogelijk te versterken.

Speerpunten

- Buitengebied koesteren en versterken
- Ruimte goed verdelen, versnippering tegengaan
- Kansen voor ontwikkeling agrarische bedrijven
- Meer wandel- en struinpaden
- Gevaarlijke bermen aanpakken
- Beperken nieuwbouw in open buitengebieden

Dit hebben we bereikt en willen we doen

Buitenruimte samen delen

Kernachtig Wijchen wil ons prachtige buitengebied goed gebruiken. We zijn kritisch op het opofferen van waardevolle landbouwgrond en willen versnippering van het mooie landschap tegengaan. Er wordt steeds meer gevraagd van het

buitengebied, onder meer door opgaven op het gebied van wonen, werken, energie, natuur en recreatie. Een heldere visie op de toekomstige verdeling van de ruimte is nodig. Samenwerken met de regio is daarbij van groot belang. Wij willen dat onze gemeente kan profiteren van regionale investeringen en subsidies. Leegstand willen we zoveel mogelijk voorkomen om ondermijning tegen te gaan. Het Keurmerk Veilig Buitengebied mag wat ons betreft worden binnengehaald.

Agrariërs

Kernachtig Wijchen is voor een gezonde ontwikkeling van de mooie agrarische familiebedrijven, die er soms al vele generaties hun brood mee verdienen. We faciliteren dit via bestemmingsplannen met eisen voor landschappelijke inpassing. De vitaliteit van de agrarische sector is voor ons steeds maatgevend bij het maken van keuzes over ruimtegebruik in de daarvoor aangewezen gebieden. We erkennen dat daarbuiten ook andere functies en gebruik steeds vaker een rol spelen.

Wandelen en struinen

De behoefte aan wandelen in de buitenlucht is de afgelopen jaren toegenomen. Wij willen nagaan op welke plekken nieuwe wandel- of struinpaden kunnen worden aangelegd, waar verbindingen tussen bestaande structuren kunnen worden gemaakt en waar eerder gesloten paden weer kunnen worden opengesteld.

Bermen

We hebben geïnvesteerd in de aanpak van knelpunten met slechte bermen in het buitengebied. Wat Kernachtig Wijchen betreft is deze klus nog niet klaar en wordt ook ingezet op maatregelen langs andere wegen met slechte bermen.

Bouwen en buitengebied

We koesteren de mooie natuur en prachtige landschappen op vele plaatsen binnen onze gemeente. Deze mogen op onze bescherming rekenen. Wij zijn terughoudend als het gaat om het bouwen van nieuwe woningen, landhuizen en villa's in het buitengebied.

Internet

De digitale bereikbaarheid in onze gemeente behoort tot de beste van Nederland. Kernachtig Wijchen heeft het initiatief genomen om ook het buitengebied te voorzien van goed internet.

12. Economie en ondernemen

Een vitale lokale economie is belangrijk voor de werkgelegenheid. Een goed vestigingsklimaat zorgt ervoor dat bedrijven blijven en nieuwe ondernemingen zich aandienen. Kernachtig Wijchen steunt initiatieven die nieuwe kansen opleveren voor kleine ondernemers in het centrum of daarbuiten, maar ook voor grote bedrijven op één van de vier bedrijventerreinen.

Speerpunten

- Extra werkgelegenheid op Bijsterhuizen en Breekwagen
- Lokale ondernemers faciliteren
- Centrum bruisend en vitaal houden
- Gratis parkeren, ook ondergronds
- Winkelcentra elkaar meer laten versterken
- Overbodige regels afschaffen
- Oplossingen voor arbeidsmigranten

Dit hebben we bereikt

Coronahulp

Waar mogelijk hebben we ondernemers geholpen met het aanvragen van rijkssteun. De gemeente was verantwoordelijk om al het geld van de rijksregelingen bij de ondernemers te krijgen.

Nieuwe bedrijven

De afgelopen periode heeft de gemeente Wijchen enkele nieuwe, grote bedrijven kunnen helpen om zich te vestigen op Bijsterhuizen. Dit heeft geleid tot extra werkgelegenheid.

Extra supermarkt in het centrum

Na enkele jaren van leegstand hebben we de komst van de nieuwe Lidl-supermarkt mogelijk gemaakt door samen met de ondernemer te investeren in verbetering van de parkeerplaatsen aan de Dorsvlegel.

Actief centrum

Wij zijn trots op ons centrum. De nominatie voor de leukste winkelstraat, de certificering veilig centrum en de inzet van het centrummanagement zijn enkele voorbeelden die bijdragen aan een levendig centrum. Op verzoek van centrumondernemers hebben wij de invoering van reclamebelasting en de bedrijvenbelasting (BIZ) gesteund. De opbrengst wordt gebruikt voor versterking van het centrum, zoals het organiseren van activiteiten, inrichting en beveiliging.

Digiborden

Samen met ondernemers heeft Kernachtig Wijchen het initiatief genomen voor digitale informatieborden bij de toegangswegen. Daarmee is een einde gemaakt aan de wildgroei van commerciële sandwichborden langs de wegen.

Dit willen wij doen

Economisch hart

De bedrijventerreinen Oost en Bijsterhuizen zijn krachtige lokale, maar ook regionale en zelfs landelijke spelers. Ze zijn belangrijk voor de werkgelegenheid. De vitalisering van Bedrijventerrein Oost willen we doorzetten. We onderzoeken de mogelijkheden om Bijsterhuizen en Breekwagen in Bergharen uit te breiden. Daarbij willen we geen holle XXL-dozen, maar bedrijven die extra werk opleveren. Kwaliteit gaat voor snelle grondverkoop. Kansen voor innovatie zoals een waterstofstation en verduurzaming moeten worden opgepakt.

Lokaal ondernemen

We willen de kansen voor lokale ondernemers verruimen waar mogelijk. Beginnend ondernemerschap mag niet in de knop worden gebroken. Wij gaan uit van een faciliterende en meedenkende overheid. Wij zijn tegen allerlei vrijstellingen of andere verkapte subsidies aan bedrijven. Wij denken ook aan coaching van starters. Volwassen bedrijven vinden een plek op één van de bedrijventerreinen. De Ondernemer Award mag wat ons betreft worden vervolgd.

Ondernemers aan het woord

Samen met ondernemers willen wij vooruitkijken en samen investeren in kwaliteit en veiligheid. Lastige onderwerpen die om een gezamenlijke aanpak vragen, zoals bereikbaarheid, parkeren en handhaving, gaan wij niet uit de weg. We willen ondernemers aan het woord laten en actief betrekken bij beleid en ontwikkelingen, zoals de klankbordgroep voor TKWM en het bestemmingsplan bedrijventerrein Oost.

Centrum bruisend en vitaal

De samenstelling en het gebruik van het centrum verandert. Er verschijnen steeds meer evenementen, horeca en funwinkels, terwijl de dagelijkse boodschappenwinkels afnemen. Randvoorwaarden moeten dus ook veranderen. Het gebruik van het marktplein voor horeca, terrassen en evenementen krijgt onze steun. Verschuiving van de weekmarkt naar het nieuwe plein voor het kasteel krijgt alleen onze steun als daar draagvlak voor is, ook bij de marktondernemers. Bij bouwontwikkelingen willen we geen langdurige leegstand of braakliggende terreinen. Goede afstemming met de omgeving is belangrijk. Wij blijven voorstander van gratis parkeren, ook ondergronds.

Detailhandel en supermarkten

Wij willen dat detailhandel zich concentreert in de vier winkelcentra in het centrum, zuid, noord en Achterlo. Een uitzondering voor ons zijn de buurtsupers en winkels in de kernen. Om de winkelcentra levendig en toekomstbestendig te houden, willen wij verder geen supermarkten buiten deze gebieden. Een goede spreiding van supers draagt bij aan toekomstbestendige centra en een goede bereikbaarheid. Het centrum van Wijchen verdient bijzondere aandacht en bescherming vanwege de vele functies die ons centrum heeft. Omdat de schaal van Wijchen beperkt is moeten winkelcentra elkaar vooral aanvullen en versterken. Een verruiming van de rol van de centrummanager vinden wij in dit kader logisch. De gemeente heeft vooral een rol in het faciliteren van initiatieven en zorgen voor een goede ruimtelijke infrastructuur.

Minder regels

We willen doorgaan met het vereenvoudigen of afschaffen van overbodige en onduidelijke regels. Ons uitgangspunt blijft vertrouwen.

Arbeidsmigranten

Mensen die tijdelijk naar Nederland komen om hier te werken, hebben ook tijdelijk een woning nodig. Kernachtig Wijchen wil dat deze mensen fatsoenlijk, legaal en dichtbij de werkplek kunnen wonen. Wij vinden dit in eerste instantie een verantwoordelijk van de ondernemers. Wij willen goede initiatieven waar nodig steunen of faciliteren. In dit kader willen we ook de mogelijkheden verkennen om voormalige bedrijfswoningen in te zetten.

13. Veiligheid

Ondanks het feit dat diefstal, woninginbraak en vernieling helaas nog steeds voorkomen, is de criminaliteit de afgelopen periode cijfermatig afgenomen. Dat neemt niet weg dat het gevoel van onveiligheid nog steeds aanwezig kan zijn. Daar blijven wij oog voor houden. Daarnaast streven wij naar extra alertheid en een (boven)regionale aanpak waar het gaat om de aanpak van criminele bendes.

Speerpunten

- Meer toezicht zichtbaar op straat
- Inzet camera's waar nodig
- Samen opletten: BOA's en politie staan er niet alleen voor
- Straatcoaches voor preventie
- Extra aandacht voor vuilstort, asociaal parkeren en overlast
- Aandacht voor veiligheid bedrijventerreinen

Dit hebben we bereikt en willen we doen

Handhaving

Kernachtig Wijchen wil dat de gemeentelijke handhavers (BOA's) meer zichtbaar zijn op straat, zeker ook in de wijken. Daarom hebben we het initiatief genomen om een extra BOA in dienst te nemen. Extra aandacht vragen wij voor illegaal

vuilstorten, asociaal parkeren, jongerenoverlast en hondenoverlast. Wij hebben ingestemd met de verlenging van het cameratoezicht bij het station om vernieling en fietsendiefstal tegen te gaan. Daar waar nodig moet het mogelijk zijn cameratoezicht in te zetten in de hele gemeente.

Samen opletten

Voor Kernachtig Wijchen is veiligheid niet alleen een taak van de politie en gemeentelijke BOA's, maar ook van inwoners zelf. In Wijchen en de kernen blijkt gelukkig dat inwoners over het algemeen bereid zijn om ook op elkaar te letten. Deze mentaliteit wil Kernachtig Wijchen koesteren en stimuleren.

Nogmaals samen opletten

Het initiatief van Kernachtig Wijchen om buurtbewoners te betrekken bij de veiligheid in de eigen woonomgeving, zien wij terug in het programma Wijchen Waakt en de brede omarming van de buurt-Whatsapp als buurtnetwerk. Wij willen dit programma voortzetten.

Straatcoaches

Wij hebben het initiatief gesteund om een proef te doen met straatcoaches. Vanuit een preventieve aanpak richten zij zich met

name op de jeugd, vooral door met deze groep in gesprek te gaan en daar waar nodig heldere taal te spreken. Het initiatief hebben we inmiddels verlengd met een jaar. Als de evaluatie positief blijkt, willen we hiermee doorgaan.

Veilige buurt

Initiatieven door en voor de buurt, gericht op meer gevoel van veiligheid verdienen onze steun. Waar nodig zullen we dergelijke initiatieven stimuleren en faciliteren. Te hard rijden door woonwijken vormt vaak een grote ergernis. Soms zijn fysieke maatregelen en handhaving een oplossing, maar ook gedrag speelt hier een rol. Wij zien veiligheid in de wijk en kern als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en gemeente.

Bedrijventerreinen: De veiligheid op bedrijventerreinen blijft om aandacht vragen. Verloedering en criminaliteit zijn een bedreiging voor de vitaliteit van onze bedrijven.

14. Regionale samenwerking

De gemeente Wijchen is geen eiland. Wij maken deel uit van een regio en werken in veel verbanden samen met andere gemeenten. Kernachtig Wijchen is voorstander van het bundelen en versterken van elkaars krachten, ook op regionaal niveau. Daarbij zijn voor ons de kwaliteit van dienstverlening en de menselijke maat altijd leidend. De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom.

Speerpunten

- Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) is de basis voor kwaliteit, dienstverlening en regionale samenwerking
- Wijchen is teamspeler voor aanpak complexe thema's
- Verdere regionale samenwerking moet bijdragen aan een betere kwaliteit dienstverlening
- Geen fusie-initiatieven

Dit hebben we bereikt

Krachtig werkbedrijf

De ambtelijke fusie met de gemeente Druten hebben wij gesteund en is al sinds 2018 een feit. We hebben sindsdien één gemeenschappelijk ambtelijk werkbedrijf: Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). Het gemeentelijk werkbedrijf is daardoor minder kwetsbaar en kan meer kwaliteit leveren. Het waarderingscijfer van inwoners en ondernemers is sinds 2018 toegenomen en ligt ook hoger dan het landelijk

gemiddelde. Wat Kernachtig Wijchen betreft moet het nog beter. Wij blijven de doorontwikkeling kritisch volgen. Een succesvolle WDW is de basis voor een goede kwaliteit van dienstverlening en het biedt een solide basis voor verdere samenwerking met buurgemeenten en regio.

Geen fusie met Druten

In 2020 hebben wij op basis van veel goede gesprekken een positieve houding aangenomen over een eventuele bestuurlijke fusie met de gemeente Druten. Belangrijke voorwaarde voor Kernachtig Wijchen was dat er voldoende draagvlak zou zijn in de Wijchense samenleving. Nadat bleek dat er onvoldoende draagvlak was, hebben wij geluisterd en woord gehouden: geen draagvlak, dus geen fusie. Aanleiding voor de fusieverkenning vormde de toenemende druk die het Rijk uitoefent op kleinere gemeenten zoals Druten. Als het Rijk haar koers niet verandert, zal de behoefte tot schaalvergroting op termijn sterker worden.

Initiatief

Afgelopen periode heeft Wijchen een voortrekkersrol in de regio op zich genomen op gebieden zoals duurzaamheid, wonen, zorg en verkeer.

DNA

Op initiatief van Kernachtig Wijchen is, samen met deskundigen en bestuurders uit andere gemeenten, kennis gedeeld over identiteit, cultuur en geschiedenis. Dit DNA vormt volgens ons de bodem voor een vruchtbare samenwerking in de regio. De samenwerking met Nijmegen, Druten en andere buurgemeenten is een mooie illustratie hiervan.

Dit willen wij doen

Dienstverlening voorop

De gemeente is er voor haar inwoners. De kwaliteit van de dienstverlening is het allerbelangrijkste. Elke vorm van regionale samenwerking moet altijd worden verbonden aan betere dienstverlening, op korte of lange termijn. Anders moet je er niet aan beginnen.

Wijchen, teamspeler in regio

We willen de samenwerking in het Land van Maas en Waal en Rijk van Nijmegen verder ontwikkelen. Stad en ommeland hebben elkaar nodig en kunnen elkaar versterken als goede burens. Nijmegen is een belangrijke en aantrekkelijke buurgemeente. De gemeenten om ons heen, zoals Beuningen, Heumen, Druten en West Maas en Waal, vormen onze natuurlijke partners in het ommeland en ze passen bij ons DNA. Wijchen is een betrouwbare teamspeler in de regio met de WDW als solide basis.

Verdergaande samenwerking

Complexe en grensoverschrijdende opgaven op het gebied van wonen, energie, economie, mobiliteit, landschap, natuur en toerisme zijn voor ons een aanleiding voor verdergaande samenwerking. We blijven in gesprek met onze buurgemeenten om op basis van samenwerking beter te kunnen functioneren als zelfstandige gemeente en als regio. Wij volgen de ontwikkelingen en gaan niet op zoek naar een fusiepartner.

We volgen ontwikkelingen

Koers van het Rijk

Er is voor de gemeente Wijchen geen aanleiding voor schaalvergroting. Wanneer het Rijk doorgaat op de huidige koers kan, vooral bij de kleinere gemeenten om ons heen, op termijn die behoefte wel ontstaan. Vooralsnog blijft het Rijk sturen op overheveling van complexe taken naar gemeenten met te krappe budgetten en blijft het Rijk sturen op het verschuiven van macht naar grotere centrumgemeenten.

Toekomstvisie

Kernachtig Wijchen neemt geen initiatieven voor schaalvergroting. Wij blijven meedenken en meepraten over de toekomst. Onze visie is dat, als schaalvergroting in de toekomst onvermijdelijk blijkt, wij dan kiezen voor een sterke zelfstandige dorpsgemeente in de positie naast de stad Nijmegen. Een dorpsgemeente zoals we nu zijn, biedt wat ons betreft de beste garantie voor behoud van onze aantrekkelijke dorps- en leefkwaliteit. Daar willen we zuinig op zijn.

15. Financiën

Het geld dat de gemeente uitgeeft is belastinggeld. Het grootste deel komt van het Rijk, een klein deel wordt vergaard via lokale heffingen en belastingen. Het is geld van ons allemaal en bestemd voor ons allemaal. Daarmee is zorgvuldigheid en transparantie voor Kernachtig Wijchen een vanzelfsprekende verantwoordelijkheid. Wat ons betreft moeten we de genomen en nog te nemen besluiten die geld kosten steeds in dit licht blijven zien. Kernachtig Wijchen staat voor een stabiele en solide financiële koers. Daarmee zorgen we ervoor dat we niet alleen op de korte termijn maar ook op langere termijn kunnen blijven investeren in de lokale samenleving.

Speerpunten

- Stabiele koers
- Financieel gezond blijven
- Goede voorzieningen met lage lasten
- Ruimte houden om te investeren, ook op de lange termijn
- Tekort op Haagse bijdragen niet oplossen met lokaal geld
- Sluitende begroting, OZB is geen sluitpost

Dit hebben we bereikt

Lage woonlasten

We hebben een beperkte verhoging van de gemeentelijke belasting (OZB) gesteund om

ongewenste bezuinigingen te voorkomen. Ondanks deze verhoging blijft Wijchen behoren tot de gemeenten met de laagste woonlasten in de regio.

Gezond

Na de eerdere economische crisis, hebben we de oplopende kosten voor de jeugdzorg en bijstand steeds weten op te vangen. Het gemeentelijk huishoudboekje hebben we op orde weten te houden en we zijn financieel gezond. We zijn daarbij trots op het hoge voorzieningenniveau en op de gemeentelijke lasten voor de inwoners die tot de laagste lasten in de regio behoren.

Weerstand

Onze schuldenpositie steekt gunstig af bij vergelijkbare gemeenten in Nederland. Onze reserves zijn op orde en voldoende om tegenvallers op te vangen zonder direct te moeten bezuinigen.

Transparanter

Kernachtig Wijchen heeft zich sterk gemaakt voor transparantere cijfers, met name grote projecten zijn daardoor financieel beter in de hand te houden. De projecten die zijn gestart in de afgelopen periode, zoals de renovatie van het kasteel en MFA Batenburg, hebben het afgesproken budget niet overschreden.

Nieuwe bronnen

Omdat de opbrengsten uit grondverkoop langzaam opdrogen, zijn we op zoek gegaan naar andere bronnen. Dit heeft maatregelen opgeleverd, zoals aanpassingen van leges en een andere wijze van financiering van wegonderhoud. Ook de verhoging van de toeristenbelasting zorgt voor extra inkomsten.

Dit gaan doen

Gezond blijven

Kernachtig Wijchen wil blijven werken aan een financieel gezonde gemeente, degelijk en transparant, zodat we ook over tien jaar nog in staat zijn om te investeren in de samenleving tegen acceptabele lasten voor inwoners.

OZB

Kernachtig Wijchen wil blijven werken met een sluitende begroting. De OZB is er niet om de begroting sluitend te maken. Als er een tekort is, is het volgens ons beter om eerst te kijken naar het ambitieniveau.

Maatregelen

Voor de komende jaren blijft het verlagen van de kosten van de jeugdzorg een must, zolang de bijdragen van het Rijk fors achterblijven. Haagse bezuinigingen oplossen met lokale middelen vinden wij niet goed. Dit gaat immers ten koste van andere opgaven en is op termijn niet vol te houden.

Koers houden

Het opdrogen van eigen inkomsten uit bijvoorbeeld grondverkoop vraagt om een andere, toekomstbestendige financiële koers. Wij hebben deze koers de afgelopen periode ingezet en vinden het van groot belang dat deze koers wordt voortgezet. Daarbij past steeds een kritisch gebruik van de financiële reserves.

Dit programma kunt u ook lezen op
www.kernachtigwijchen.nl

Ook voor nieuws en andere informatie over
Kernachtig Wijchen

KERNACHTIG Wijchen

Kernachtig Wijchen voor Alverna, Balgoij, Batenburg, Bergharen, Hernen, Leur, Niftrik, Woezik en Wijchen

